

Vilkår for støtte til fyllestasjoner for tunge hydrogenkjøretøy

1 Formål

Ved å støtte fyllestasjoner på noen utvalgte strekninger, vil Enova gjøre det mulig for norske transportselskap å vise at tunge hydrogenkjøretøy kan brukes i vanlig trafikk. Ambisjonen er at stasjonene er starten på et større nettverk. Videre innsats avhenger av hvor mange tunge hydrogenkjøretøy som bestilles og tas i bruk.

2 Tematisk avgrensning

Støtte til aktører som ønsker å etablere og eie offentlig tilgjengelige fyllestasjoner for tunge hydrogenkjøretøy. Støtteprogrammet er konkurransebasert og tidsavgrenset.

3 Statsstøtterettslig grunnlag for programmet

Tilskudd fra Enova faller inn under EØS-avtalens definisjon av statsstøtte og rammen for våre ordninger er derfor fastsatt av EØS-avtalens regler om statsstøtte. Reglene er satt for å hindre uønsket konkurransevridning og negativ innvirkning på samhandelen i EØS-området. EØS-avtalen inneholder et generelt forbud mot statsstøtte, men det er flere unntak fra dette forbudet som gjør at statsstøtte likevel kan tillates der det er nødvendig for å oppnå visse formål.

Det statsstøtterettslige grunnlaget for dette programmet er:

Ordningen "Støtte til lade- og fyllinfrastruktur for tunge kjøretøy" innmeldt under GBER, se enova.no/esa.

Ved konkurranse kan Enova støtte inntil 40 % av godkjente merkostnader, oppad begrenset til 30 millioner kroner. Med konkurranse menes tilfeller der det kommer minst tre søknader og det er minst tre ulike selskap som sender søknad til en gitt frist.

Ved fravær av konkurranse, er det ulike grenser for hvor mye Enova kan støtte avhengig av selskapets størrelse:

- Store selskap: inntil 20 % av godkjente merkostnader, oppad begrenset til 30 millioner kroner.
- Små og mellomstore selskap: inntil 40 % av godkjente merkostnader, oppad begrenset til 30 millioner kroner.

Søknadsdokumentet «Informasjon og generelle krav» beskriver hvordan selskapets størrelse defineres.

4 Overordnede krav

4.1 Støtten må være nødvendig

Statsstøtte kan bare benyttes når dette er en forutsetning for å oppnå formålet med den støtteordningen den tildeles under, og det er bare anledning til å støtte tiltak/prosjekter som ikke ville blitt gjennomført uten støtte. Det er derfor avgjørende at søker sender inn søknaden om støtte før prosjektet er besluttet gjennomført, igangsatt eller at søker på annen måte har forpliktet seg til å gjennomføre prosjektet.

4.2 Godkjente søkere

For å kunne søke om støtte:

- må søker være en virksomhet som er registrert i enhetsregisteret i Brønnøysund
- kan søker ikke være en virksomhet i økonomiske vanskeligheter. Søker kan heller ikke være eid eller på annen måte kontrollert av en virksomhet i økonomiske vanskeligheter. Se definisjon [her](#)
- kan søker ikke ha utestående krav om tilbakebetaling av ulovlig utbetalt statsstøtte

Enova vil ikke yte støtte hvor dette er i strid med sanksjoner vedtatt av EU eller norske myndigheter. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, støtte til:

- fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer,
- foretak som eies eller kontrolleres av fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer, og
- foretak som er aktive i sektorer underlagt sanksjoner, i den grad støtten vil være i strid med EUs eller Norges sanksjonsregimer.

En oversikt over sanksjoner vedtatt av norske myndigheter er tilgjengelig [her](#).

Dersom det er flere selskap som står bak en søknad (et konsortium) skal det være ett selskap som er ansvarlig for søknaden og kontraktsinngåelsen med Enova og som representerer de øvrige selskapene bak søknaden. Alle deltakerne i konsortiet må oppfylle overordnede krav for å kunne motta statsstøtte.

4.3 Prosjektets lokalisering

Prosjektet det søkes støtte til må realiseres i Norge eller innen norsk økonomisk sone.

4.4 Spesifikke krav under dette programmet

Fyllestasjonene som etableres med støtte fra Enova skal driftes i samsvar med *Vilkår for støtte* i minst fem år etter driftsstart. Dersom avvikling skjer før denne tiden, eller at fyllestasjonen ikke driftes i henhold til kravene i *Vilkår for støtte*, kan Enova kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Forsinket driftsstart kan medføre tilbaketrekking av støtte. [Generelle regler for støtte fra Klima- og energifondet](#) regulerer sammen med tilskuddsbrevet rettigheter og forpliktelser mellom Enova som forvalter av Klima- og energifondet og den enkelte tilskuddsmottaker.

5 Tildelingsprosess

For dette programmet tildeles støtte basert på konkurranse. Det innebærer at de som søker om støtte konkurrer om støtten basert på fastsatte rangeringskriterier. Rangeringskriteriene framgår av punkt 7.

Reglene for hvordan konkurransen skal utformes er fastsatt i statsstøtteregelverket og nærmere beskrevet i det støtterettslige grunnlag for ordningen, se punkt 3.

5.1 Søknadsfrister

Konkurransen gjennomføres med søknadsfrister som offentliggjøres på [støtteprogrammets nettside](#).

5.2 Krav til søknaden

Søknad og prosjektbeskrivelse skal være på norsk. Vedlegg med tekniske beskrivelser og lignende kan være på engelsk, svensk eller dansk.

Søknad og vedlegg skal sendes inn gjennom Enovas elektroniske søknadssenter.

Søknaden må inneholde følgende:

- Prosjektbeskrivelse i henhold til «Mal prosjektbeskrivelse» med tilhørende vedlegg.

5.3 Behandling av søknaden

Søknaden vurderes av saksbehandlere i Enova. Enova kan benytte eksterne tredjeparter til vurdering av hele eller deler av søknaden ved behov. Slike tredjeparter er underlagt samme taushetsplikt som Enova.

Enova kan be om at søknaden kompletteres dersom det anses nødvendig. Dette kan for eksempel gjelde behov for utdypning av aktivitetene, budsjettet, prosjektplanen eller finansieringsplaner.

Søknader som ikke oppfyller overordnede krav eller tilfredsstillende kvalifikasjonskriteriene, vil bli avvist. Kvalifiserte søknader blir vurdert og rangert basert på den informasjonen som framgår av innsendte søknad og eventuell kompletterende informasjon etterspurt av Enova. Forventet saksbehandlingstid er angitt på støtteprogrammets nettside.

5.4 Utbetaling av støtte

Støtte utbetales etterskuddsvis basert på dokumenterte kostnader. Utbetalingsanmodning sendes gjennom Enovas rapporteringscenter på www.enova.no.

Krav til rapportering av framdrift og kostnader framgår av [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

Enova utbetaler ikke de siste 20 % av totalt tilskudd før sluttrapport og eventuell annen etterspurt dokumentasjon er levert og godkjent av Enova.

5.5 Støtte tildelt i strid med vilkår

Dersom støtten som utbetales er i strid med statsstøtteregelverket eller støttemottaker misligholder vilkår for støtten, kan støtten trekkes helt eller delvis tilbake. Se [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

6 Kvalifikasjonskriterier

For å kunne motta støtte under programmet må samtlige av kvalifikasjonskriteriene være oppfylt.

6.1 Kvalifiserte søkere

- Er den som skal balanseføre investeringen samt dokumentere og rapportere resultatene.

- Må ha tilstrekkelig finansiell gjennomføringsevne. I dette ligger at søkeren må ha stabile og tilstrekkelige finansielle ressurser til å opprettholde sin aktivitet i hele prosjektperioden og til å gjennomføre og drifte investeringen.

6.2 Kvalifiserte prosjekt

Fremdrift og tidsplan

- Fyllestasjonen skal være ferdig utbygd og i drift innen 18 måneder etter vedtak fra Enova. For å sannsynliggjøre at etablering kan skje innen 18 måneder må areal og regulatoriske forhold være kartlagt i forkant av søknadstidspunktet.
- Tilskuddsmottaker må fatte investeringsbeslutning innen 6 uker fra tildeling fra Enova. Det må innen samme frist inngås forpliktende avtale om bruk av areal og leveranse av hovedkomponentene i tiltaket; trykklager, kjølingsenhet og fylledispenser(e).

Lokasjon og krav til areal

- Fyllestasjonen skal etableres på en kvalifisert lokasjon. Søknadsdokumentet "Kvalifiserende lokasjoner" beskriver disse for inneværende søknadsfrist.
- Fyllestasjonen skal primært brukes av tunge veigående kjøretøy over 4,25 tonn.
- Arealet skal ha vogntog som dimensjonerende kjøretøy, men det anbefales å legge til rette for modulvogntog.
- Har av- og påkjøring for dimensjonerende kjøretøy som er iht. vegnormalene¹.
- Trygg trafikkavvikling skal ivaretas inne på fyllestasjonens område, samt for kjøring mellom fyllestasjonen og riksveinettet. Inne på området skal det ikke forekomme rygging, og arealet skal være adskilt fra personbiltrafikk².
- Det skal være plass til at minst ett kjøretøy kan stå i kø dersom fyllestasjonen er opptatt.

Tekniske krav og drift av fyllestasjonen

- Fyllestasjonen skal registreres i NOBIL og driftes på omsøkt lokasjon i minst 5 år.
- Fyllestasjonen skal være offentlig tilgjengelig for tunge kjøretøy og gi ikke-diskriminerende tilgang for brukere, inkludert når det gjelder tariffer, autentiserings- og betalingsmåter og andre vilkår og betingelser for bruk. Dette ekskluderer ikke bruk av ikke-eksklusive fordelsprogrammer eller kundeklubber som gir differensiert pris.
- Fyllestasjonen skal levere fornybart³ hydrogen i hele fyllestasjonens levetid.
- Fyllestasjonen, inkludert fysiske og digitale flater må tilfredsstillende gjeldende krav til universell utforming.

Enhver utbygger har ansvar for å sette seg inn i lokale forhold, relevante standarder og gjeldende regelverk, eksempelvis lover og forskrifter.

7 Rangeringskriterier

Støtteprogrammet gjennomføres som konkurranse med faste søknadsfrister. Søknader som tilfredsstillende kvalifikasjonskriteriene prioriteres ut fra hvor høyt de rangeres etter kriteriene kostnadseffektivitet og markedspotensial. Hvert kriterium gis en karakter fra 1 til 6 og vektet henholdsvis 70 % og 30 %:

¹ <https://www.vegvesen.no/fag/publikasjoner/handboker/vegnormalene/>

² Lette hydrogenrevne kjøretøy kan unntaksvis tillates på arealet for å fylle hydrogen der dette kan gjøres på en trafikksikker måte.

³ Fornybart hydrogen: hydrogen produsert med fornybar energi i samsvar med metodene fastsatt for fornybare flytende og gassformige drivstoff av ikke-biologisk opprinnelse, i Europaparlamentets og rådets direktiv (EU) 2018/2001.

1. *Kostnadseffektivitet (70 %)*, beregnet som omsøkt støtte pluss eventuell annen offentlig støtte (NOK) per fyllestasjons kapasitet i kg per døgn. Det vil si støttebeløpet det søkes om for etablering av fyllestasjonen delt på fyllestasjonens kapasitet for leveranse av hydrogen i kg per døgn (NOK/kg).
2. *Markedspotensial (30 %)*, det vil si a) fyllestasjonens kundegrunnlag på lang sikt og b) avstand til riksveg. Kundegrunnlag og avstand til riksveg vektet likt.
 - a) For prosjektets kundegrunnlag på lang sikt legges det til grunn ÅDT-L (Årsdøgntrafikk lange kjøretøy) for mest trafikkerte veg innen 10 km kjøreavstand fra fyllestasjonen til veiens avkjørsel. (ÅDT-L i henhold til <https://vegkart.atlas.vegvesen.no> og kjørelengde i henhold til rute for tungbil på www.vegvesen.no/trafikk/kart).
 - b) For avstand til riksveg, vil kortere avstand være bedre.

Prosjektene vil først rangeres innad i hvert kvalifiserende område, der det maksimalt vil gis støtte til én stasjon i hvert område. Deretter gjøres en samlet rangering med de beste prosjektene fra hvert område. Prosjektene rangering og Enovas budsjett for programmet vil ligge til grunn for hvilke søknader som vil innvilges støtte etter hver søknadsfrist.

8 Godkjent kostnadsgrunnlag

Med godkjent kostnadsgrunnlag menes de kostnadene som kan tas med i grunnlaget for beregningen av støtte. Hvilke kostnader som kan godkjennes er avhengig av det støtterettslige grunnlaget for programmet.

8.1 Godkjente kostnadsposter

For dette programmet kan følgende investeringskostnader legges til grunn:

- Fundament
- Kjøp og montering av utstyr til fyllestasjonen
- Kommunikasjons- og betalingsløsninger
- Anleggsbidrag
- Kabelfremføring og oppgradering eller etablering av nødvendig transformator
- Skiltning og oppmerking, samt nødvendige sikringstiltak, eks. beskyttelse mot påkjørsel, vann og vind

Kostnader til prosjektering, risikovurdering etc. kan inngå i kostnadsgrunnlaget. Det samme gjelder løsninger for lagring av hydrogen, gitt at disse er strengt nødvendige for drift av fyllestasjonen.

8.2 Kostnader som ikke godkjennes

Enova godkjenner ikke kostnader og forpliktelser påløpt før søknadstidspunktet eller etter avtalt sluttdato for prosjektet. Kostnadsgrunnlaget kan ikke inkludere finanskostnader, byggelånsrente, driftskostnader eller leiekostnader for driftsmidler.

Enova godkjenner ikke uspesifiserte kostnadsposter, heller ikke sekkepost for uforutsette kostnader. Hver enkelt spesifisert kostnadspost kan risikjustertes for å sikre et mest mulig korrekt kostnadsgrunnlag. Nivå på eventuell risikjustering skal beskrives i søknad.

Merverdiavgift på innkjøpte varer og tjenester inngår ikke som en del av godkjente kostnader dersom virksomheten er fradragsberettiget for disse kostnadene.

Kostnader til eventuell produksjon av hydrogen kan ikke inkluderes.

9 Beregning av støttebeløp

Støttebeløpet baserer seg på støtten søker anser som nødvendig for å gjennomføre prosjektet som angitt i søknaden, beregnet som en andel av godkjent kostnadsgrunnlag. Den maksimale støtten er fastsatt i statsstøtteregelverket, men kan være ytterligere begrenset i Enovas program.

9.1 Støtteintensitet og maksimalt støttebeløp

Maksimal støtte Enova kan tildele i dette programmet er angitt i kapittel 3. Støtten tildeles basert på konkurranse. Støtteintensiteten til prosjektene som når opp i konkurransen kan derfor være lavere enn maksgrensen som er angitt i kapittel 3.

9.2 Annen offentlig støtte

Dersom søker har mottatt eller søkt om annen offentlig støtte til det samme prosjektet, skal dette oppgis i søknaden. Dette gjelder uavhengig av om støtten gjelder andre kostnader i prosjektet enn de kostnadene det søkes støtte om hos Enova.

Annen offentlig støtte til de samme kostnadene som er lagt til grunn i søknaden, kan ha betydning for hvor mye støtte som kan gis fra Enova og vil bli tatt med i rangeringen av prosjektets kostnadseffektivitet.

10 Offentliggjøring av informasjon, deling og bruk av data

Vedtak om støtte fra Enova blir offentliggjort på Enova.no og rapportert inn til [det nasjonale registeret for offentlig støtte](#).

Søknader om støtte og tilhørende dokumentasjon behandles konfidensielt. Tilskuddsbrevet som utstedes ved tildeling av støtte er imidlertid omfattet av offentlighetslovens regler om innsyn. Ved en innsynsforespørsel vil det derfor bli gitt innsyn i dette dokumentet. Eventuelle forretningsensitive opplysninger vil bli tatt ut.

Ved offentliggjøring av tilsagn etter hver søknadsfrist, kan Enova i tillegg til informasjonen som deles fra alle prosjekter støttet av Enova (SID, søker, prosjektittel, støttebeløp) også offentliggjøre koordinater, antall dispensere og rangeringsscore for søknadene som innvilges støtte.

11 Rapportering

Krav til rapportering av framdrift og kostnader framgår av [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

I tillegg gjelder følgende rapporteringskrav for tilskudd under dette programmet:

Terminrapportering

Søker skal rapportere fremdrift hvert halvår. Søker kan i forbindelse med terminrapportering be om utbetaling av påløpte kostnader. 20 % av tilskuddet holdes tilbake til sluttrapport er innsendt og godkjent av Enova.

Sluttrapportering

Det skal leveres en sluttrapport i henhold til Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet. I tillegg skal det kunne dokumenteres at fyllestasjonen er bygget i henhold til gjeldende krav og

reguleringer samt alle krav stilt i programkriteriene. Selv om prosjektet får utbetalt støtten i sin helhet ved godkjent sluttrapportering, betyr ikke dette at Enova har vurdert om utbyggingen er i henhold til gjeldende regelverk.

Driftsrapportering

Ved støtte til fyllestasjon, må søker på forespørsel rapportere driftsdata til Enova i 5 år fra fyllestasjonen er satt i drift. Driftsdata inkluderer dokumentasjon på fyllepunktens nedetid og fyllesesjoner, inkludert veiledende pris, på det formatet Enova definerer.